

DX cluster – jak rychle na to

V některém z dřívějších příspěvků jsem slíbil, že zde popíšu, jak pracovat s dxclusterem. Určitě velmi mylně jsem se dříve domníval, že dxcluster se používá jen na KV a je provozován pro podporu KV provozu a závodů. Opak je samozřejmě pravdou, pro všechna pásma nad 30MHz je dxcluster stejně použitelný jako pro KV. K tomu, abych jej začal používat i já, pomohlo jen překonání mylných představ o tom, že je to složité a že při závodě není čas koukat do manuálů a dlouze hledat, jak se co udělá. Chtěl jsem zde tedy krátkým průletem ukázat, že to je jednoduché a těch pár příkazů stojí za to si zapamatovat, protože vám mohou pomoci udělat třeba nějaká zajímavá spojení navíc.

1 Připojení

Dnes už existuje celá řada programů pro vedení deníků, která nějakým způsobem řeší připojení k dxclusteru i jeho ovládání (myšleno zadávání příkazů do něj). Já se zde budu zabývat připojením pomocí TELNETu přes internet. Nezasklívám, že mám rád příkazovou řádku, kterou zase mnozí nebo možná převažující většina proklíná, ale chci vás přesvědčit, že v případě příkazů do dxclusteru je to k prospěchu věci. Ale pojďme se už připojit. Já jsem si oblíbil dxcluster software typu DXSpider. S tímto softwarem je provozován náš OK0DXH na portu 8000. Připojení tedy bude vypadat takto :

```
telnet ok0dxh.goo.cz 8000
```

Uvidíme tohle :

```
Trying 77.104.235.17...
```

```
Connected to ok0dxh.goo.cz (77.104.235.17).
```

```
Escape character is '^]'.  
login: ok2fug
```

```
ok2fug
```

```
Ahoj Mirek, toto je OK0DXH, Libenice
```

```
pouzivajici DXSpider V1.55 build 26
```

```
sysop Milan OK1XH *** ok1xh@upcmil.cz
```

```
SH/QRZ ** SH/QSL ** SH/IONO ** SH/VOR (air beacons)
```

```
SH/VHFDB ** VHF call database by DL8EBW ** updates to dl8ebw@dar.c.de
```

```
Set language: SET/LANG ** Cestina: SET/LANG CZ (Help = Napoveda)
```

```
You can connect OK0DXH via telnet: ok0dxh.goo.cz, port 8000
```

```
WWW: http://ok0dxh.goo.cz
```

```
AX25: via OK0NP or OK0NIM or OK0NHX
```

*Echo je momentálne zakázano, použij set/echo k povolení

Cluster: 427 nodes, 9 local / 2306 total users Max users 3682 Uptime 8 01:45

OK2FUG de OK0DXH 23-Oct-2008 1010Z dxspider

Opravdu, pro připojení není potřeba se někde složitě registrovat a vyplňovat složité formuláře v angličtině. Předpokládá se jaksí samozřejmě, že radioamatér bude dodržovat zásady hamspiritu a tudíž pro přihlášení použije svou platnou značku. Pokud hodláme dxcluster používat i pro odesílání spotů, je určitě dobré nastavit své jméno a lokátor, případně QTH. Provedeme to zadáním příkazů :

```
set/name Mirek
```

Tve jméno je nyní "Mirek"

```
set/qra JN99GU
```

Tvuj QRA lokátor je nyní "JN99GU"

```
set/qth Karvina
```

Tve QTH je nyní "Karvina"

2 Základy práce s dxclusterem

2.1 Prohlížení spotů

Základním úkonem, který nám může pomoci se zorientovat, co se na pásmech děje nebo dělo, je prohlížení spotů. K tomu se použije příkaz SHOW (ukaž). Při psaní tohoto příkazu lze použít i zkratku sh. Celý příkaz pro prohlížení čehokoli má tedy syntaxi :

```
sh/NĚCO
```

Základní se jeví příkaz SHOW/DX. Po jeho zadání vám dxcluster vypíše posledních 10 spotů v podobě, jak přišly, tedy bez jakéhokoli filtru (s největší pravděpodobností tedy uvidíte spoty z KV). Pokud vás zajímají jen VHF až SHF pásma je nutno nastavit nejprve filtr (základy tvorby filtrů probereme v následující kapitole) a pak je možno přes něj spoty „prohnat“ příkazem sh/mydx nebo použít některou z následujících možností :

```
sh/dx on 70cm ... zobrazí posledních 10 spotů z pásma 432MHz
```

```
sh/dx on uhf ... zobrazí posledních 10 spotů z pásem 70 a 23cm
```

Jak jsou pásma definována zjistíme příkazem sh/bands. Tam zjistíme, že do tzv. REGIONu UHF patří pásma 70 a 23cm, stejně tak do regionu SHF patří pásma 23cm,13cm,9cm,6cm a 3cm. Sami cítíte, že pokud budete-li chtít zjistit vše, co se dělo na pásmech 2m až dejme tomu 13cm, budeme muset zadat postupně několik příkazů sh/dx on XXX a to se může jevit nepohodlným. Pokud si ale nastavíme správně filtry, bude tato úloha splněna zadáním pouze jediného příkazu sh/mydx. Nehledě k tomu, že bez nastavených filtrů budou ve vašem okně se spuštěným dxclusterem naskakovat spoty ze všech možných pásem včetně CB nebo PMR a důležité SHF DX spoty v nich mohou lehce zaniknout.

Dříve než se ale dostaneme k tvorbě filtrů, dokončme další možnosti obecného příkazu SHOW. Mezi velmi hezké patří například :

sh/wcy pokud přece jen chcete zjistit, jak je na tom ionosféra

sh/qra LOC1 LOC2 vypočítá azimut a vzdálenost mezi lokátory LOC1 a LOC2

sh/qrz callsign vypíše vše o stanici z QRZ databáze

sh/dx by callsign spoty od stanice callsign

sh/dx callsign spoty pro callsign

sh/dx 30 on 23cm posledních 30 spotů z pásma 23cm

sh/vhfstat počty spotů za posledních 31 dnů podle pásem

sh/sun východ a západ slunce nad vaším lokátorem

2.2 Tvorba spot filtrů

Jak již bylo řečeno, fitry nejsou nezbytně nutné, ale ulehčí nám prohlížení a hlavně v závodě máme pak v okně spoty jen z těch pásem, která jedeme. Spot filtr je tedy pravidlo pro zobrazování spotů. Podle typu softwaru pro dxcluster (S50CLX je typ DXSpider) máme k dispozici 10 filtrů označených filter0 – filter9. Každý z filtrů obsahuje jednu dvojici REJECT – ACCEPT (odmítnout – přijmout). Vyhodnocování probíhá v pořadí :

filter0/reject

filter0/accept

filter1/reject

filter1/accept

.

filter9/reject

filter9/accept

Nastavení filtrů zobrazíme příkazem sh/filter. Já mám filtr nastaven takto :

sh/filter

OK2FUG : spots

filter0 reject on hf

filter0 accept on 2m,uhf,shf and by_zone 14,15,16,20

Jak to tedy funguje? REJECT filtr zamezí zobrazení všech spotů z KV a ACCEPT filtr zobrazí JEN spoty z pásem 2m, 70cm, 23cm, 13cm, 9cm, 6cm a 3cm a z DXCC zemí, které patří do zón 14,15,16 a 20. Jednoduché, vidíte? a jak jsem to nastavil? Jednoduše, těmito příkazy :

reject/spot 0 on hf

accept/spot 0 on 2m,uhf,shf and by_zone 14,15,16,20

A teď stačí poslat příkaz sh/mydx 25 a zobrazí se mi posledních 25 spotů které vyhověly mým filtrům.

2.3 Odeslání spotu

Pokud jsem udělal nějaké spojení, o kterém chci informovat i ostatní a to bych měl udělat, když jsem připojen a čerpám z toho, co tam posílají ostatní, tak to provedu rovněž velmi jednoduše příkazem :

příklad :

dx 432220 ok2fug toto je test

v dxclusteru pak uvidíme :

DX de OK2FUG: 432220.0 OK2FUG toto je test 1049Z JN99

3 Něco málo závěrem

Další možnosti, jak nastavit filtry, získáte po zadání příkazu :

help reject/spot

help accept/spot

Kdo je k dxclusteru připojen zjistíme příkazem who.

Dxclustery se šíří třeba i DX buletiny, jejich existenci zjistíme příkazem dir :

dir

```
713 1695 ALL PY1CMT 12-Oct 0030Z BRAZILIAN KID'S DAY
714 1338 ALL DL8EBW 14-Oct 0848Z DXCSYSOPS: new DATABASE availa
715 4711 ALL KN4F 17-Oct 0020Z ARLD043 DX NEWS
716 825 DXNEWS LX1DA 17-Oct 1140Z LX8RTTY
717 5068 DXNEWS EA8NQ 17-Oct 1716Z Boletín DX43 (ARRL, 16-Oct)
718 5068 DXNEWS EA8NQ 17-Oct 1712Z Boletín DX43 (ARRL, 16-Oct)
719 13124 DXNEWS IK5YZW 17-Oct 2059Z 425DX News #911 [Calendar]
720 23028 DXNEWS IK5YZW 17-Oct 2059Z 425DX NEWS #911 [DXINFO]
721 186 ALL KP2HC 18-Oct 1140Z LighLighthouse Activation Jup
722 5268 DXNEWS F4BWT 18-Oct 1821Z DX Bulletin 43 ARLD043
```

Pokud si budu chtít přečíst DX buletin č.43, zadám příkaz read 715.

Ta opravdu závěrem....tak co? Je to složité? Určitě ne. Těším se naviděnou v dxclusterové síti.

Originální manuály v angličtině :

<http://www.dxcluster.org/main/index.html>